

Gi'r fritidsliv egentlig nogen større mening?

Af formand Ole Nielsen, SIFA (Samvirkende Idrætsforeninger Aalborg)

Jeg medgiver, at overskriften på dette indlæg kan opfattes som mere end almindelig provokerende. Men som formand for paraplyorganisationen for flere end 200 idrætsforeninger og for Aalborg Kommunes folkeoplysningsudvalg kan jeg ikke sige mig fri for ind imellem at blive ramt af tanken: Gi'r fritidsliv egentlig ret meget mening for andre end lige præcis den enkelte udøver?

Jeg er åbenbart ikke den eneste, der har stillet spørgsmålet om, hvor meget fritidslivet reelt bidrager – uanset om man måler på den enkeltes livskvalitet eller værdien for samfundet i bredere forstand. For at undersøge værdien og betydningen har min hjemkommune – i samarbejde med de øvrige kommuner i seks-by-samarbejdet – haft Silverlining Research til at foretage en omfattende kortlægning, som blev offentliggjort for nylig.

De aktuelle data skal ses i forlængelse af en undersøgelse fra 2018, der viste, at omkring en tredjedel af kommunens borgere angav kulturlivet som en af årsagerne til, at Aalborg er et attraktivt sted at bo. Og nu har man så set på "Kultur- og fritidslivets værdi for borgere og samfundet i Aalborg Kommune".

Helt overordnet er konklusionen, at kultur- og fritidslivet "spiller en central rolle for både samfundsøkonomien og borgerne". Kultur- og fritidslivet bidrager med næsten 3,6 mia. kr. til samfundsøkonomien i hele landet (målt som bruttoværditilvækst i 2022). Nok så centralt er, at 42% fremhæver fritids- og foreningslivet som en afgørende faktor, mens 34% peger på kulturlivet som noget, der gør Aalborg til et godt sted at leve.

Det første af de to procenttal optager mig naturligvis mest. Kulturliv er vigtigt, men i mit perspektiv er fritids- og foreningslivet af endnu større betydning for samfundet som helhed.

Næsten hver anden af de borgere, der fremhæver fritids- og foreningslivet som det væsentligste, mener, at det har stor eller sågar meget stor indflydelse på deres trivsel og livskvalitet – og næsten 75% ønsker at betale for at bevare et rigt og varieret kultur- og fritidsliv i deres kommune. Eller sagt på en anden måde: Tre ud af fire borgere værdsætter det nuværende udbud og niveau – og nok så vigtigt er de villige til at betale for at bevare det. Årsagerne til denne villighed spænder fra at bidrage til almen dannelse, livskvalitet, udvikling og fællesskab til etablering af bedre og flere tilbud, særligt for børn, unge, ældre og borgere uden for det centrale Aalborg.

Undersøgelsen ser også på den økonomiske værdi af kultur- og fritidslivet ud fra blandt andet instrumentelle værdier, som det bidrager med for borgerne – forstået som, hvordan kultur- og fritidsliv understøtter medborgerskab og demokrati.

Overordnet er der blandt de medvirkende i undersøgelsen enighed om, at kultur- og fritidslivet i overvejende grad bidrager til medborgerskab og demokrati på tværs af dimensionerne

identitet og mangfoldighed. Værdien "identitet" scorer på fritidsområdet højt med en indeks-værdi på 67, mens "mangfoldighed" er endnu højere med værdien 69.

Og hvad kan vi så lære af undersøgelsen? Når næsten halvdelen af borgerne i Aalborg peger på fritids- og foreningslivet som en afgørende faktor for deres livskvalitet – og når tre ud af fire er villige til at betale for at bevare det – bør det ikke bare anerkendes. Det bør prioriteres.

Det er naturligvis ikke en betragtning, der er isoleret til Aalborg.

Når hundredtusinder af mennesker landet over hver evig eneste dag engagerer sig i fritidslivet – uanset om det sker som ledere, instruktører, hjælpere eller aktive udøvere – er det ikke en luksus. Det er en investering i samfundsmæssig sammenhængskraft, sundhed og demokratisk deltagelse. Så meget desto mere er det – i hele landet – et politisk ansvar at sikre, at det frivillige engagement har stærke, stabile og fremtidssikrede rammer. Det kræver, at politikerne har mod til at tænke langsigtet og vilje til at sætte handling bag de flotte ord om fællesskab og trivsel.

Spørgsmålet er ikke, om fritidslivet giver mening – men om vi som samfund er villige til at tage det tilstrækkelig alvorligt.